

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1:

Titlul actului normativ

LEGE pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului privind unele măsuri pentru gestionarea și evidențierea veniturilor curente ale bugetului public prin implementarea unor proiecte de digitalizare

Secțiunea a 2-a:

Motivul emiterii actului normativ

2.1 Sursa proiectului de act normativ

Ordonanța de urgență este inițiată de Ministerul Finanțelor.

2.2 Descrierea situației actuale

Având în vedere ținta de deficit bugetar asumată de România pentru anii 2023 și 2024 prin Programul de Convergență, aceasta presupune un program amplu, ambițios de colectare a veniturilor bugetului de stat, de reducere a evaziunii fiscale, dar și de utilizare corespunzătoare a fondurilor alocate din bugetul de stat pentru diferite categorii de cheltuieli publice.

Nerespectarea angajamentelor asumate de Statul Român în fața Comisiei Europene, în condițiile Regulamentului pentru Mecanismul de Redresare și Reziliență, precum și ale regulamentului specific Politicii de Coeziune, poate duce la aplicarea de măsuri sancționatorii cum ar fi suspendarea alocării de fonduri europene sau chiar reducerea fondurilor alocate României, atât în cadrul Politicii de Coeziune, cât și în cadrul Mecanismului de Redresare și Reziliență.

Mai mult decât atât, în anul 2024, din bugetul de stat urmează a fi finanțate o serie de cheltuieli publice pentru asigurarea unor drepturi suplimentare pentru beneficiarii sistemului public de pensii, pentru finanțarea unor cheltuieli aferente sistemului de învățământ preuniversitar și a celui universitar, dar și pentru cofinanțarea unor proiecte de investiții care dezvoltă infrastructura de transport, dar și cea destinată comunităților locale, iar pentru acestea sunt necesare fonduri suplimentare alocate din bugetul de stat.

Situația descrisă mai sus impune luarea de măsuri prompte și eficiente pentru a rezolva problema de deficit bugetar, dar și de sustenabilitate a finanțelor publice, precum și pentru a evita riscul de suspendare a fondurilor alocate prin P.N.R.R. și Politica de Coeziune, inclusiv de creștere a costului finanțărilor pentru refinanțarea datoriei publice și de reducere a deficitului bugetar.

În momentul de față, una dintre cele mai mari probleme ale administrației fiscale și vamale din România este gestionarea și analiza cantității uriașe și tot mai mari de date, în scopul analizei de risc și pentru atenuarea riscurilor majore care au un impact negativ major asupra bugetului de stat.

În contextul în care beneficiile digitalizării administrațiilor fiscale și vamale sunt larg recunoscute în Uniunea Europeană și de către statele membre, care se confruntă cu o cerere puternică a părților interesate de a oferi servicii în timp real, în România, gestionarea veniturilor curente ale bugetului de stat, dar și organizarea inspecțiilor fiscale și a controalelor inopinate nu este complet digitalizată, nefiind valorificat complet potențialul fiscal pe care România îl are.

În prezent, Sistemul Informatic al Ministerului Finanțelor, care deservește întreaga administrație fiscală și vamală, este cel mai mare dintre sistemele informatice ale administrației publice din România, atât din punct de vedere al complexității și specificității aplicațiilor dezvoltate,

al întinderii teritoriale, cât și al numărului de entități publice și private deservite, fiind totodată integrat cu numeroase funcționalități ale tuturor instituțiilor publice din România și unele din Uniunea Europeană.

În prezent, acest sistem, găzduit în două centre de date (mun. București și, respectiv, Brașov) administrate de Ministerul Finanțelor, prin Centrul Național pentru Informații Financiare, este format dintr-o multitudine de "silozuri informaționale" și nu corespunde celor mai noi tehnologii în domeniul informațiilor și comunicațiilor și, cu atât mai mult, al nivelului din ce în ce mai ridicat de inter-conectivitate și inter-operabilitate între sistemele informatice, existente la nivel european.

Dat fiind faptul că transformarea digitală a M.F., A.N.A.F. și A.V.R. este un obiectiv de interes strategic național, care cuprinde procesul de transformare digitală atât la nivelul serviciilor publice în domeniul fiscal și vamal din România, cât și la nivelul mediului de afaceri, Guvernul României a adoptat, în ședința din data de 29.11.2023, Ordonanța de Urgență privind înființarea, dezvoltarea și administrarea unui Hub Financiar la nivelul Ministerului Finanțelor și, respectiv, Ordonanța de Urgență privind unele măsuri pentru consolidarea capacităților tehnice necesare funcționării Sistemului informatic al Ministerului Finanțelor.

Cele două acte normative au drept principale scopuri:

1) Înființarea și dezvoltarea, la nivelul Ministerului Finanțelor, a unui centru de servicii și date financiare, fiscale și vamale al administrației publice, denumit Hub Financiar, bazat pe o structura hardware și software omogenă, de interes esențial pentru securitatea financiară a statului, dezvoltată în condiții de securitate cibernetică, constând într-un ansamblu de resurse informatice, alcătuit cel puțin din următoarele componente: Infrastructura de bază, Infrastructura ca serviciu (IaaS), Platforma ca serviciu (PaaS), Software-ul ca serviciu (SaaS), precum și sistemele informatice găzduite pe această infrastructură.

2) Instituirea unor măsuri tehnice și administrative necesare re tehnologizării centrului de date din municipiul Brașov aflat în administrarea Ministerului Finanțelor constând în găzduirea intermediară a sistemelor de comunicații și de tehnologia informației relocate din acesta, precum și consolidarea capacităților tehnice necesare dezvoltării și funcționării Sistemului Informatic al Ministerului Finanțelor de către Serviciul de Telecomunicații Speciale prin construirea unui nou centru de date care să asigure găzduirea sistemelor de comunicații și de tehnologia informației a Ministerului Finanțelor.

Realizarea celor două scopuri menționate mai sus necesită o anumită perioadă de timp, atât pentru procesele de re tehnologizare, pentru implementarea unei infrastructuri de tip cloud computing, astfel încât aceasta să fie funcțională cu un înalt grad de securitate și disponibilitate, cât și, mai ales, pentru dezvoltarea de noi sisteme informatice (aplicații) care vor fi găzduite pe această infrastructură și care se vor interconecta în regim cloud-ready ori cloud-nativ.

Pe de altă parte, situația extraordinară în care Statul Român se află în momentul de față, în care trebuie să instituie de îndată măsuri eficiente pentru combaterea evaziunii fiscale, în vederea creșterii gradului de colectare a veniturilor bugetare, reducerii pierderilor la bugetul de stat, care, estimativ, ar depăși ordinul miliardelor de euro în evaluările organismelor internaționale, impune dezvoltarea unor sisteme informatice esențiale pentru urmărirea evoluției încasărilor la bugetul general consolidat, creșterea gradului de colectare a veniturilor bugetare, inclusiv utilizarea unor module de valorificare a volumelor uriașe de date și informații (tip big data) furnizate prin aceste sisteme, în procesul de administrare fiscală.

Aceste sisteme, considerate de interes strategic național, sunt următoarele:

a) Sistemul național privind factura electronică RO e-Factura, prevăzut la art. 3 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 120/2021 privind administrarea, funcționarea și implementarea sistemului național privind factura electronică RO e-Factura și factura electronică în România, precum și pentru completarea Ordonanței Guvernului nr. 78/2000 privind omologarea, eliberarea cărții de identitate a vehiculului și certificarea autenticității vehiculelor rutiere în vederea introducerii pe piață, punerii la dispoziție pe piață, înmatriculării sau înregistrării în România, precum și supravegherea pieței pentru acestea, cu modificările și completările ulterioare;

b) Sistemul Național RO e-Transport, prevăzut la art. 3 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 41/2022 pentru instituirea Sistemului național privind monitorizarea transporturilor rutiere de bunuri cu risc fiscal ridicat RO e-Transport și de abrogare a art. XXVIII din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021 privind unele măsuri fiscal bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative;

c) Sistemul Național RO e-Sigiliu, ce reprezintă sigiliul electronic al mărfurilor prevăzut la art. LVII din Legea 296/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare pentru asigurarea sustenabilității financiare a României pe termen lung

d) Sistemul Informatic Național RO e-SAF-T - fișierul standard de control fiscal reglementat prin art. 59¹ din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare;

e) Sistemul Informatic Național RO e-Case de marcat electronice, reprezentând Registrul național de evidență a aparatelor de marcat electronice fiscale instalate în județe și în sectoarele municipiului București, după caz, prevăzut la art. 3¹ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/1999 privind obligația operatorilor economici de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

f) Sistemul Informatic Național RO e-TVA al cărui scop este de a precompleta informații privind operațiunile impozabile în deconturile de TVA și de a le pune la dispoziția persoanelor impozabile prin intermediul Spațiului Privat Virtual.

Reținând că situația extraordinară este cauzată și de creșterea volumului informațiilor din bazele de date critice administrate de Statul Român, prin Ministerul Finanțelor, precum și necesitatea consolidării, interconectării și asigurării în mod unitar a securității cibernetice și a disponibilității acestora;

Deoarece problemele menționate mai sus vizează interesul public și strategic al României pentru asigurarea sustenabilității finanțelor publice, gestionarea fondurilor europene și constituie o situație extraordinară a cărei reglementare nu poate fi amânată, se impune adoptarea de măsuri imediate pe calea ordonanței de urgență.

2.3 Schimbări preconizate

Nevoia de adoptare a măsurilor prevăzute prin prezenta ordonanță de urgență a fost generată și de proiecțiile de încasări bugetare care au fost suplimentate semnificativ pe întregul orizont de prognoză cu venituri din îmbunătățirea colectării taxelor și impozitelor și venituri colectate prin implementarea accelerată a digitalizării administrației fiscale (în total 1% din PIB).

Realizarea acestor sume semnificative este condiționată, însă, de implementarea accelerată în 2024, a unui program strict de operaționalizare, a sistemului de facturare electronică, SAF-T, a sistemelor naționale RO e-Transport și RO e-Sigiliu și a modulelor de analize de date.

Progresele înregistrate în ultimii ani prin prisma îmbunătățirii efective a colectării veniturilor nu oferă, însă, o perspectivă optimistă privind materializarea unor sume încasate suplimentar evoluției anuale a agregatelor macroeconomice (creștere economică nominală și reală, majorarea fondului de salarii din economie etc).

În acest context, considerarea ex-ante a unor sume suplimentare semnificative (aprox. 1% din PIB-ul anual în perioada 2024-2027), având drept sursă creșterea eficienței colectării/reducerea evaziunii fiscale/digitalizarea administrației fiscale, reprezintă un risc pentru încasarea efectivă a sumelor suplimentare la bugetul de stat.

Prin prezentul act normativ, Ministerul Finanțelor este abilitat, până la dezvoltarea și operaționalizarea Hubului Financiar prevăzut la art. 1 din O.U.G. nr. 109/29.11.2023 privind înființarea, dezvoltarea și administrarea unui Hub Financiar la nivelul Ministerului Finanțelor, să utilizeze și/sau implementeze module de valorificare a datelor și informațiilor furnizate prin intermediul sistemelor informatice prevăzute de prezenta ordonanță, în scopul asigurării veniturilor bugetare necesare sustenabilității financiare a Statului Român.

Potrivit prezentei ordonanțe, sunt considerate de interes strategic național, următoarele sisteme informatice:

a) Sistemul național privind factura electronică RO e-Factura, prevăzut la art. 3 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 120/2021, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 139/2022, al cărui scop este destinat utilizării în economia națională, de către contribuabili, a facturii electronice pentru operațiunile economice care se derulează între persoanele juridice și fizice;

b) Sistemul Național RO e-Transport, prevăzut la art. 3 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 41/2022 pentru instituirea Sistemului național privind monitorizarea transporturilor rutiere de bunuri cu risc fiscal ridicat RO e-Transport și de abrogare a art. XXVIII din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021 privind unele măsuri fiscal bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative;

c) Sistemul Național RO e-Sigiliu ce reprezintă sigiliul electronic al mărfurilor prevăzut la art. LVII din Legea 296/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare pentru asigurarea sustenabilității financiare a României pe termen lung;

d) Sistemul Informatic Național RO e-SAF-T - fișierul standard de control fiscal reglementat prin art. 59¹ din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare;

e) Sistemul Informatic Național RO e-Case de marcat electronice, reprezentând Registrul național de evidență a aparatelor de marcat electronice fiscale instalate în județe și în sectoarele municipiului București, după caz, prevăzut la art. 3¹ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/1999 privind obligația operatorilor economici de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

f) Sistemul Informatic Național RO e-TVA al cărui scop este de a precompleta informații privind operațiunile impozabile în deconturile de TVA și de a le pune la dispoziția persoanelor impozabile prin intermediul Spațiului Privat Virtual.

În scopul prevenirii, reducerii și combaterii evaziunii fiscale și a fraudelor fiscale, prin instrumente de administrare fiscală, Agenția Națională de Administrare Fiscală are obligația de a utiliza datele și informațiile furnizate prin intermediul sistemelor informatice menționate mai sus și

denumite în continuare S.I.I.S.N., inclusiv de modulele de valorificare în procesul de administrare fiscală, pentru creșterea gradului de colectare a veniturilor bugetare.

De asemenea, prin proiectul de ordonanță sunt stabilite atribuțiile și responsabilitățile Ministerului Finanțelor, ale Agenției Naționale de Administrare Fiscală și ale unităților subordonate, în utilizarea și dezvoltarea funcționalităților S.I.I.S.N., inclusiv a modulelor de valorificare a informațiilor furnizate prin acestea.

Ministerul Finanțelor, prin Centrul Național pentru Informații Financiare, este abilitat prin prezenta ordonanță să colaboreze cu diverse entități publice sau private în vederea dezvoltării de module de valorificare a datelor și informațiilor furnizate prin intermediul S.I.I.S.N., și, în acest scop, să pună la dispoziție datele și informațiile gestionate către acestea cu respectarea confidențialității și securității datelor, pentru utilizarea, cu titlu gratuit a modulelor de către Centrul Național pentru Informații Financiare.

Dat fiind caracterul urgent al instituirii măsurilor prevăzute prin prezenta ordonanță, sunt stabilite ca termene pentru utilizarea și/sau implementarea de către Ministerul Finanțelor a modulelor de valorificare a datelor și informațiilor furnizate prin intermediul S.I.I.S.N. următoarele date:

- a) RO e-Factură: 1 martie 2024;
- b) RO e-Case de marcat electronice: 1 aprilie 2024;
- c) RO e-Sigiliu: 1 ianuarie 2025;
- d) RO e-Transport: 1 septembrie 2024;
- e) RO e-TVA: 1 august 2024;
- f) alte module: 1 martie 2025.

Prin implementarea acestor module se au în vedere următoarele obiective:

- extinderea capacității de analiză pentru datele și informațiile colectate prin S.I.I.S.N.;
- utilizarea informațiilor furnizate prin S.I.I.S.N. în vederea eficientizării colectării impozitelor și taxelor, îmbunătățirii și consolidării gradului de colectare a TVA și prevenirii/combaterii evaziunii fiscale;
- facilitarea detectării timpurii, prevenirea, reducerea și combaterea evaziunii fiscale și a fraudelor fiscale.
- creșterea gradului de conformare la declararea și plata de către contribuabili a impozitelor, taxelor și contribuțiilor, ca urmare a restrângerii oportunităților de sustragere de la îndeplinirea obligațiilor fiscale.

Totodată, având în vedere preocuparea permanentă a autorității fiscale de a veni cu soluții de sprijin pentru mediul de afaceri, prin prezenta ordonanță de urgență se stabilesc principiile privind dezvoltarea unui nou sistem informatic, Sistemul Informatic Național RO e-TVA, care vizează precompletarea de către autoritatea fiscală a informațiilor privind operațiunile impozabile în decontul de TVA.

Reglementarea Sistemului Informatic Național RO e-TVA reprezintă un obiectiv important în procesul de combatere și de reducere a fenomenului de evaziune fiscală, în vederea creșterii eficienței și eficacității colectării TVA și reducerii deficitului de TVA.

Sistemul Informatic Național RO e-TVA asigură cerințele de interconectare cu celelalte sisteme informatice de interes strategic național, care conțin informații privind operațiunile impozabile din sfera taxei pe valoarea adăugată.

Implementarea și operaționalizarea Sistemului Informatic RO e-TVA vizează următoarele direcții de acțiune:

- oferirea unui serviciu public electronic care să vină în sprijinul contribuabililor care, potrivit legii, au obligația să completeze și să depună decontul de TVA;
- utilizarea, de către autoritatea fiscală, a datelor existente în Sistemul Informatic Național RO e-Factura, Sistemul Informatic Național RO e-Case de marcat electronice, precum și în alte baze de date disponibile în sistemele informatice gestionate de Ministerul Finanțelor.

Persoanele impozabile înregistrate în scopuri de TVA, care utilizează acest sistem, nu sunt exonerate de îndeplinirea obligațiilor declarative potrivit legislației fiscale în vigoare.

În prezent, diverse entități, cum ar fi Oficiul Național Registrul Comerțului, sistemul bancar, Banca Națională a României, Uniunea Națională a Notarilor Publici, au încheiate cu Ministerul Finanțelor și structurile subordonate o serie de protocoale de colaborare și schimb de informații, acestea urmând a fi actualizate în scopul asigurării interoperabilității bazelor de date de care dispun cu S.I.I.S.N., ca parte componentă a Hubului Financiar al Ministerului Finanțelor.

Suplimentar față de acestea, se creează posibilitatea ca Ministerul Finanțelor să interconecteze bazele de date cu entitățile care gestionează datele și informațiile din domeniul transporturilor rutiere, care sunt absolut necesare Ministerului Finanțelor în exercitarea atribuțiilor acestuia, în special pentru sistemele naționale RO e-Sigiliu și RO e-Transport și în desfășurarea activității de vămuire a mărfurilor provenite din import.

În vederea evidențierii/urmăririi/monitorizării veniturilor suplimentare rezultate din utilizarea S.I.I.S.N. și a modulelor de valorificare pentru gestionarea veniturilor publice, începând cu data de 1 ianuarie 2024, se înființează, la nivelul Agenției Naționale de Administrare Fiscală, Evidența operativă a veniturilor din digitalizare.

De la aceeași dată, la nivelul Ministerului Finanțelor, se înființează Comisia Centrală de Monitorizare a Execuției Veniturilor Bugetare, denumită în continuare C.C.M.E.V.B., ca organ de analiză al Ministerului Finanțelor privind execuția veniturilor bugetare și monitorizarea evoluției acestora. Regulamentul de funcționare al C.C.M.E.V.B. și modul de înlocuire al membrilor comisiei se aprobă prin ordin al ministrului finanțelor, în termen de maxim 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

Ministerul Finanțelor are obligația de a întocmi rapoarte trimestriale privind situația sumelor evidențiate și încasate din Evidența operativă a veniturilor din digitalizare, pe fiecare categorie de venituri și de buget și de a le prezenta Guvernului pentru analiza și luare de măsuri.

Pentru anul 2024, suma estimată necesar a fi evidențiată în Evidența operativă a veniturilor din digitalizare pentru asigurarea sustenabilității financiare a Statului Român este de 0,6% din PIB-ul estimat pentru anul 2024.

Suma prevăzută mai sus va fi evidențiată distinct conform clasificății bugetare în Cap. 38 "Venituri suplimentare încasate din digitalizare", în scopul de monitorizare a impactului digitalizării asupra creșterii veniturilor bugetare.

Pentru perioada 2025 – 2027, sumele evidențiate în Evidența operativă a veniturilor din

digitalizare sunt estimate în procent de 0,6% din PIB-ul aferent anilor 2025 – 2027 și se reflectă în mod corespunzător în Cap. 38 din clasificția bugetară.

Estimările au avut în vedere experiența similară a altor state ale Uniunii Europene, dintre care amintim Polonia, Slovacia și Irlanda.

Utilizarea sistemelor informatice prevăzute în prezenta ordonanță de urgență poate sprijini/îmbunătăți colectarea veniturilor bugetare și poate fi realizată în trei funcții de bază ale administrațiilor fiscale:

1. Identificarea corectă a tuturor contribuabililor și a bazei impozabile;
2. Monitorizarea conformării voluntare;
3. Facilitarea conformării voluntare.

Beneficiul utilizării unor instrumente informatice care să realizeze prelucrarea masivă de date și să depisteze neconcordanțele/inadvertențele din comportamentul fiscal al contribuabililor este evident, de necontestat, dar dificil de cuantificat în mod direct și imediat, mai ales atunci când nu poate fi stabilită o legătură cauzală directă între utilizarea unei informații și efectul monetar imediat al îmbunătățirii conformării.

Efectul utilizării și valorificării de date și informații rezultate din sistemele naționale prevăzute în proiectul de act normativ va fi unul indirect și se va reflecta în îmbunătățirea principalilor indicatori, respectiv gradul de conformare voluntară la declarare sau plată. Indirect, ar putea fi analizat dacă baza de impozitare s-a mărit ca urmare a identificării și fiscalizării unor activități derulate în economia neagră/gri, precum și prin descurajarea comportamentelor de neconformare fiscală ca urmare a efectului derulării unor acțiuni de prevenire și combatere a fenomenelor de evaziune fiscală.

Efectul direct și imediat al valorificării datelor și informațiilor prelucrate prin intermediul S.I.I.S.N. va fi în sfera controlului fiscal, acolo unde este posibilă stabilirea unei legături directe între informația utilizată/controlul efectuat și restabilirea situației fiscale a contribuabilului controlat, inclusiv a sumelor suplimentare stabilite ca urmare a acțiunii de control.

Realizarea unor venituri suplimentare este posibilă doar în condițiile asigurării suportului informatic necesar stocării și arhivării unor volume mari de date și livrării de către aceste sisteme a unor informații viabile care să se confirme în urma acțiunilor de control fiscal și, de asemenea, în urma acestora să concretizeze prin încasări suplimentare la buget. Totuși obținerea de venituri suplimentare este influențată și de o serie de factori care nu pot fi previzionați/cuantificați.

Semnalăm că nerespectarea termenelor de operaționalizare stabilite atrage riscul obținerii cu întârziere sau sub nivelul estimat al veniturilor suplimentare estimate. Orice întârziere în livrarea oricăruia dintre modulele de analiză prevăzute în actul normativ este de natură a afecta eficacitatea tuturor modulelor. Totodată, trebuie asigurată și funcționarea corectă a sistemelor existente având în vedere că noile sisteme și module aduc noi informații, dar operează cu date și informații din sistemele existente.

În ceea ce privește suma estimată a veniturilor din digitalizare pentru anul 2024, respectiv 0,6% din PIB-ul estimat pentru anul 2024, precum și țintele propuse pentru perioada 2025-2027, aceasta prezintă o serie de vulnerabilități și riscuri ce pot afecta țintele propuse:

a) Neimplementarea modulelor de valorificare în termenele prevăzute de proiectul de ordonanță ori implementarea, dar nefuncționarea corespunzătoare a acestora;

b) Nerealizarea interoperabilității între sistemele informatice și/sau modulele de valorificare în termenele prevăzute de proiectul de ordonanță;

Pentru deplina operaționalizare a modulelor de valorificare sunt necesare etape de verificare a calității, acurateței și completitudinii datelor, precum și etape de testare a profilelor de risc.

Mai mult decât atât, în momentul de față, capacitatea C.N.I.F. de implementare a acestor măsuri, în termenele propuse în proiectul de Ordonanță de urgență, din punct de vedere al resurselor umane, este limitată și subdimensionată, atât ca număr de angajați cât și ca pregătire a specialiștilor IT în anumite domenii (noile tehnologii de tip data mining, machine-learning, Artificial Intelligence), având în vedere că de mai mult de 20 ani, nu s-a reușit crearea unui mediu propice de atragere a specialiștilor I.T. din mediul privat în aparatul administrativ.

c) Schimbările frecvente ale cadrului legislativ fiscal și procedural fiscal;

d) Evoluția economiei;

e) Evoluțiile din contextul social și geo-politic.

Referitor la suma estimată în Evidența operativă a veniturilor din digitalizare pentru asigurarea sustenabilității financiare a Statului Român de 0,6% din PIB-ul estimat pentru anul 2024, prevăzut în proiectul Ordonanței de urgență, aceasta depinde de operaționalizarea sistemelor informatice prevăzute în actul normativ, sisteme care să aibă în vedere toate cerințele funcționale identificate de A.N.A.F. dar și de alte sisteme deja utilizate la nivelul A.N.A.F.

Totodată, există riscul ca din valorificarea datelor și informațiilor furnizate de sisteme să nu se poată încasa suplimentar la bugetul de stat suma estimată, în această situație fiind necesar a fi adoptate măsuri suplimentare pentru asigurarea sustenabilității financiare, urmare analizelor efectuate.

Veniturile suplimentare din digitalizare pot înregistra un vârf în primul an de implementare deplină, urmat de o curbă descendentă în următorii ani, ca urmare a creșterii conformării voluntare.

Ministerul Finanțelor și A.N.A.F. vor asigura monitorizarea lunară a veniturilor suplimentare încasate la bugetul de stat/bugetul asigurărilor sociale/bugetul asigurărilor sociale de sănătate/bugetul fondului pentru șomaj din aplicarea S.I.I.S.N. și a modulelor de valorificare specifice și va întocmi rapoarte trimestriale privind situația sumelor evidențiate și încasate din evidență pe fiecare categorie de venituri și de buget, pe care le va prezenta Guvernului pentru analiza și luare de măsuri pentru asigurarea sustenabilității financiare a Statului Român.

2.4 Alte informații -Nu este cazul

Secțiunea a 3-a:

Impactul socioeconomic

3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

Nu este cazul.

3.2 Impactul social

Nu este cazul.

3.3 Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Prezentul act normativ nu afectează exercițiul drepturilor și libertățile fundamentale, regimul juridic de prelucrare a datelor cu caracter personal fiind guvernat de dreptul pozitiv în vigoare. Prezentul act normativ contribuie la îmbunătățirea exercitării drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor prin servicii digitale.

3.4 Impactul macroeconomic

Prezentul act normativ accelerează procesul de transformare digitală la nivelul serviciilor publice în domeniul fiscal și vamal din România.

3.4.1 Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Prezentul act normativ contribuie la creșterea ponderii veniturilor colectate de în procesul de administrare fiscală cu cel puțin 0,6% din PIB-ul pentru anul 2024.

3.4.2 Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Prezentul act normativ va reduce birocrăția, evaziunea fiscală, stimulând antreprenorialul și încurajând economia albă, curată, fiscalizată.

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Prezentul act normativ va reduce birocrăția, evaziunea fiscală, stimulând antreprenorialul și încurajând economia albă, curată, fiscalizată.

3.6 Impactul asupra mediului înconjurător

Nu este cazul.

3.7 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Nu este cazul.

3.8 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Prezenta ordonanță de urgență nu se referă la acest subiect.

3.9 Alte informații - Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri

- în mil. lei (RON) -

Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
		3	4	5	6	
1	2	3	4	5	6	7
4.1 Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:		10.500	10.500	10.500	10.500	
a) buget de stat, din acesta:						
i. impozit pe profit						
ii. impozit pe venit						
b) bugete locale						
i. impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
i. contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (Venituri suplimentare încasate din digitalizare)		10.500	10.500	10.500	10.500	
4.2 Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						

a) buget de stat, din acesta:						
i. cheltuieli de personal						
ii. bunuri și servicii						
iii. active nefinanciare						
b) bugete locale:						
i. cheltuieli de personal						
ii. bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
i. cheltuieli de personal						
ii. bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli (se va menționa natura acestora)						
4.3 Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
i. cheltuieli de personal						
ii. bunuri și servicii						
iii. active nefinanciare						
b) bugete locale						
4.4 Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5 Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6 Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
4.7 Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente: Nu este cazul.						
4.8 Alte informații Nu este cazul.						

Secțiunea a 5-a
Efectele actului normativ asupra legislației în vigoare

5.1 Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor actului normativ

Prezenta ordonanță de urgență nu se referă la acest subiect.

5.2 Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice

Prezenta ordonanță de urgență nu se referă la acest subiect.

5.3 Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE).

Prezenta ordonanță de urgență nu se referă la acest subiect.

5.3.1 Măsuri normative necesare transpunerii directivelor UE

Prezenta ordonanță de urgență nu se referă la acest subiect.

5.3.2 Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE

Prezenta ordonanță de urgență nu se referă la acest subiect.

5.4 Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

Prezenta ordonanță de urgență nu se referă la acest subiect.

5.5 Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate

Nu este cazul.

5.6. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 6-a:
Consultările efectuate în vederea elaborării actului normativ

6.1 Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative

Prezenta ordonanță de urgență nu se referă la acest subiect.

6.2 Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate.

Prezenta ordonanță de urgență nu se referă la acest subiect.

6.3 Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale

Prezenta ordonanță de urgență nu se referă la acest subiect.

6.4 Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

Prezenta ordonanță de urgență nu se referă la acest subiect.

6.5 Informații privind avizarea de către:

Prezentul proiect a fost avizat de Consiliul Legislativ prin avizul nr. 1189/2023.

Prezentul proiect a fost avizat de Consiliul Economic și Social prin avizul nr. 8299/2023.

6.6 Alte informații

Nu e cazul.

Secțiunea a 7-a
Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea actului normativ

7.1 Informarea societății civile cu privire la elaborarea actului normativ

Prezentul proiect de act administrativ cu caracter normativ se supune procedurii prevăzute de Legea nr. 52/2003 *privind transparența decizională în administrația publică*, precum și a H.G. nr. 831/2022 *pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică*.

În temeiul art. 7, alin. (13) din Legea nr. 52/2003, perioada de consultare publică a fost stabilită la 10 zile pentru următoarele motive:

– prin Programul de Convergență asumat de România ținta de deficit bugetar pentru anul 2023 este de 4,4% din PIB iar pentru anul 2024 ținta de deficit bugetar este de 3% din PIB ceea ce presupune un amplu program de colectare a veniturilor bugetului de stat, de reducere a evaziunii fiscale dar și de utilizare corespunzătoare a fondurilor alocate din bugetul de stat pentru diferite categorii de cheltuieli publice;

– gestionarea veniturilor curente ale bugetului de stat dar și de organizare a inspecțiilor fiscale și a controalelor inopinate nu este complet digitalizată iar în acest context nu este valorificat complet potențialul fiscal pe care România îl are iar fenomenul de combatere a evaziunii fiscale nu este gestionat în mod corespunzător generându-se pierderi la bugetul de stat care depășesc ordinul miliardelor de euro în evaluările organismelor internaționale;

– în anul 2024 din bugetul de stat urmează a fi finanțate o serie de cheltuieli publice pentru asigurarea unor drepturi suplimentare pentru beneficiarii sistemului public de pensii, pentru finanțarea unor cheltuieli aferente sistemului de învățământ preuniversitar și a celui universitar dar și pentru cofinanțarea unor proiecte de investiții care dezvoltă infrastructura de transport dar și cea destinată comunităților locale iar pentru aceasta sunt necesare fonduri suplimentare alocate din bugetul de stat;

– în momentul de față, una dintre cele mai mari probleme ale administrației fiscale și vamale din România este gestionarea și analiza cantității uriașe și tot mai mari de date, în scopul analizei de risc și pentru atenuarea riscurilor majore care au un impact negativ major asupra bugetului de stat;

– în contextul în care beneficiile digitalizării administrațiilor fiscale și vamale sunt larg recunoscute în Uniunea Europeană și de către statele membre, care se confruntă cu o cerere puternică a părților interesate de a oferi servicii receptive în timp real, în România, gestionarea veniturilor curente ale bugetului de stat, dar și organizarea inspecțiilor fiscale și a controalelor inopinate nu este complet digitalizată, nefiind valorificat complet potențialul fiscal pe care România îl are;

– situația extraordinară în care Statul Român se află în momentul de față, în care trebuie să instituie de îndată măsuri eficiente pentru combaterea evaziunii fiscale, în vederea reducerii pierderilor la bugetul de stat, care, estimativ, ar depăși ordinul miliardelor de

euro în evaluările organismelor internaționale, impune implementarea unor sisteme informatice esențiale pentru creșterea gradului de colectare a veniturilor bugetare, inclusiv utilizarea unor module de valorificare a volumelor uriașe de date și informații (tip big data) furnizate prin acestea, în procesul de administrare fiscală;

– toate problemele de combatere și de reducere a fenomenului de evaziune fiscală menționate mai sus vizează interesul public și strategic al României pentru asigurarea sustenabilității finanțelor publice, gestionarea fondurilor europene și constituie o situație extraordinară a cărei reglementare nu poate fi amânată.

Prezentul proiect a fost supus procedurii de transparență decizională, fiind pus în consultare publică, începând cu data de 13.12.2023, așa cum rezultă din interogarea paginii de transparență a Ministerului Finanțelor.

7.2 Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării actului normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice.

Nu e cazul.

Secțiunea a 8-a

Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea actului normativ

8.1 Măsurile de punere în aplicare a actului normativ

Nu e cazul.

8.2 Alte informații

Nu este cazul.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului privind unele măsuri pentru gestionarea și evidențierea veniturilor curente ale bugetului public prin implementarea unor proiecte de digitalizare, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM - MINISTRU

ION MARCEL CIOLACU

